

Britta Gernaey

Medlem Borgertinget på klimaområde

Fokus på Borgertingets anbefalinger indenfor adfærd

Borgerinddragelse og folkeoplysning

2. Borgerinddragelse og folkeoplysning

Borgerne har stor indflydelse på klimaet gennem egne valg men kan mangle viden omkring, hvad der er korrekt. Det kan desuden være svært at acceptere en pålagt ændring af adfærd, hvis ikke man forstår årsagerne bag.

Anbefalinger:

1. Etablere et permanent Borgerting som en del af Klimarådet.
2. Etablere lokale borgerting i kommunerne
3. Kommunerne skal fastsætte egne klimamål og inddrage borgerne.
4. Der skal sikres en **god, simpel og letforståelig kommunikation til og med borgerne**, så alle er indforstået med adfærdsændringer.
5. Klimaundervisning skal være et gennemgående obligatorisk element i folkeskolen og på ungdomsuddannelser.
6. Folkeoplysningskampagner samt et organ, der stiller spørgsmål.
7. Oplysning om beregningsgrundlaget for, hvad vores samlede udledning er, og hvordan vi kan mindske den.
8. Beregningsgrundlag bør være synkroniseret og altså indeholde alle relevante faktorer.
9. Folkebibliotekerne bør tage en aktiv rolle i folkeoplysningen og understøtte borgernes initiativer

Klimamærkning

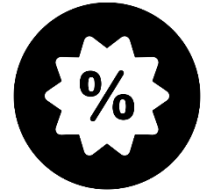
3. Adfærdsændringer med fokus på materielt forbrug

Adfærdsændringer kan dels ske gennem skatter og afgifter, dels gennem folkeoplysning. Desuden medtager de fleste beregningsmodeller for reduktion i klimabelastningen ikke betydningen af forbrugeradfærdsændringer. Der er behov for begge dele.

Anbefalinger:

1. Vores nationalregnskab skal måles på andre faktorer end kun økonomi, og der offentliggøres en årlig status på dette.
2. Resultaterne fra den årlig status kan bruges til at iværksætte målrettede OBS-kampagner med positive budskaber med henblik på at ændre forbrugeridealer.
3. Forbrugerne skal have redskaberne til at kunne se, hvor der kan spares CO₂.
4. Der skal gives rabat ved hensigtsmæssig forbrugeradfærd.

4. Klimadeklaration

Det kan som forbruger være svært at vurdere, hvor klimabelastende et produkt er. En standardiseret mærkning af forbrugsvarer vil kunne give befolkningen den nødvendige forudsætning/viden for at kunne træffe et hensigtsmæssigt valg i forhold til klimabelastning.

Anbefalinger:

1. Opret mærkning af alle forbrugsvarer med en klimadeklaration. Mærkningen skal være enkel og forbrugerorienteret, og på sigt søges gennemført på EU niveau
2. Deklarationen skal følges op med en oplysnings- og informationskampagne til forbrugerne

2. Klimamærkning

Forbrugerne har vanskeligt ved at foretage klimavenlige valg, da der på nuværende tidspunkt er usikkerhed omkring definitioner og beregninger af klimaaftryk. Vi er usikre på, om certificeringer, deklARATIONER og produktbeskrivelser rent faktisk kan stoles på

Anbefalinger:

2.1 Staten skal udvikle, kontrollere og løbende opdatere en **troværdig klimamærkning** , der gør det let for forbrugeren at vælge klimavenligt, i lighed med den nuværende økomærkning.

CO₂e afgift

6. CO₂e-afgift, social balance og borgerinddragelse

Klimaafgifter bør indføres snarest muligt – på nationalt plan og med deltagelse på internationalt plan. Det vil fungere som **incitament for adfærdsændringer hos forbrugere** og virksomheder. For at undgå social uligevægt, skal nuværende afgiftssystemer tages op til revision. Den enkelte borger skal desuden kunne gennemskue, hvad en klimaafgift vil have af betydning for dennes husstand.

Anbefalinger:

1. Der skal snarest indføres et klimaafgiftssystem på nationalt plan, som primært baseres på afgifter opkrævet i produktionsleddet.
2. Sikre social balance i udviklingen og implementering af en klimaafgift.
3. Sikre god kommunikation til borgere og virksomheder. Alle borgere på alle niveauer skal inddrages i debatten.
4. Klargøre overfor borgerne, hvilken effekt implementering af klimaafgifter har på den grønne omstilling for både privatpersoner og virksomheder.
5. Tilrettelægge en borgerinddragelsesproces, så den dækker hele landet og giver plads til en løbende dialog mellem eksperter, politikere og borgere.

7. CO₂e-afgift: Bidrag til en grøn skattereform

Klimaafgifter vil kunne fungere som incitament for **adfærdsændringer hos forbrugere** og virksomheder. Der er behov for at få opdateret det nuværende afgifts- og skattesystem i en overgangsperiode. En klimaafgift vil i det lange løb ikke være en udgift for Danmark men derimod en indtægt pga. den samlede effekt.

Anbefalinger:

1. Indfør et klimaafgiftssystem via langsigtet planlægning, således at systemet er gennemskueligt.
2. Lav en skatteanalyse, så grundlaget er klart og forståeligt.
3. Klimaafgiftssystemet skal primært baseres på afgifter opkrævet i produktionsleddet.
4. Det er vigtigt, at det er en den "sorte energi" der beskattes og afgiftsbelægges og ikke den grønne.
5. Lavest muligt bundfradrag på udledninger, således at virksomheder fortsat er motiverede til at omlægge produktionen.
6. Overvej en reduktion i CO₂-afgiften for virksomhederne der investerer i egen grøn omstilling.
7. Overgangsperiode for alle virksomheder, således at den enkelte virksomhed har tid til at sikre en langsigtet, bæredygtig omstilling.
8. Tag højde for kompleksiteten i den enkelte branche og tidsperspektivet for omstilling.
9. Bedre lånemuligheder og lavere renter når virksomheder investerer i klimaforbedringer.
10. Forbrugsafgifter skal samlet set holdes på samme niveau som nu og udlignes imellem forbrugsvaregrupper.
11. Bedre lånemuligheder og lavere renter når borgere investerer i klimaforbedringer af f.eks. private bygninger.
12. I stedet for at pålægge afgifter i forbrugsleddet, bør der i højere grad sættes på oplysning og nudging for at ændre klimabelastende forbrugsadfærd.

1. CO₂e-afgift

Vi oplever, at der er en bred enighed fra forskere om, at en CO₂-afgift skal indføres hurtigst muligt. En CO₂ afgift kan trække markedet imod mere klimavenlige produkter og produktion. **Hos forbrugeren kan en CO₂-afgift skabe større bevidsthed om,** hvordan man undgår at påvirke miljøet, og der vil være en økonomisk gevinst i at forbruge mere bæredygtigt.

Anbefalinger:

1.1 Vi anbefaler en bred **CO₂e-afgift** på produktion af varer i Danmark.

Persontransport og infrastruktur

11. Persontransport og infrastruktural (her fokus på adfærd)

Den nuværende infrastruktur er utilstrækkelig i forhold til omstilling til grøn transport. Vi skal have flyttet noget af den private transport over i den offentlige. Det skal være nemt at vælge den grønne transport frem for den sorte

Anbefalinger:

11.2. Standardisering af lade stationer for at sikre **en nem og effektiv opladning**.

11.3. Lovkrav til mængden af lade stationer i det offentlige (min 50% af alle offentligt tilgængelige P-pladser skal være tiltænkt el-biler i 2030).

11.5. Indføre bilfrie zoner i byerne.

11.8. Etablere **knudepunkter** som faciliterer nem overgang mellem privat- og offentlig transport

11.10. Fortsætte udbygning og forbedring af det eksisterende sti- og vejnet til fremme af cyklismen.